

Верувале или не

РАЗВРСКАТА НА АФЕРАТА СО
МАЃАР ТЕЛЕКОМ ПРЕДИЗВИК
ЗА МАКЕДОНСКАТА КРИВИЧНО
ПРАВНА ПАКТИКА

Основни карактеристики

- Случајот опфаќа поширок круг на дејствија, лица, период и суми отколку што тоа е предмет на работа на Македонските институции за прогон
- Во случајот се препознаваат и можат да се издвојат три фази:
 - Подготовка – организирање, осмислување
 - Посредување, договарање
 - Извршување – договори и трансакции
- Македонските институции за прогон навлегуваат само во третата фаза
 - Организаторите, посредниците и дел од трансакциите не се опфатени со постапките
 - Голем дел на дејствија опфатени со одредбите од Кривичниот законик и лицата за кои постојат основани сомневања дека ги извршиле, не се опфатени со постапките

Опфат во време и суми

Ревизорска ИСТРАГА 2000-2007

- Правната куќа Вајт и Чејс по иницијатива на внатрешната ревизија во Маѓар Телеком спроведе истрага за неговото работење во периодот од 2000 до 2007 година.
- Истрагата била иницирана заради сомневање во законитоста на склучени и исплатени договори од страна на ревизорите на Прајс и Вотерхаус

МАНДАТ НА ИСТРАГАТА

- Утврдување на факти и услови кои произлегуваат од или се поврзани со, помеѓу другото:
 - приватизација на Македонски Телекомуникации А.Д.,
 - одредени договори за консалтинг и за лобирање поврзани со тоа
 - последователни дејствија на Македонски Телекомуникации, вклучувајќи договори со Космотелко Валју Адед Сервицес С.А., Чаптекс Холдинг Лимитед и/или нивни експозитури и
 - интеракција со владини функционери поврзани со дејностите на Македонски Телекомуникации А.Д.

ОПСТРУКЦИИ НА ИСТРАГАТА

- Некои вработени во компанијата избришале дигитални документи од нивните компјутери и со тоа правејќи ги трајно неповратни.
- Бришењето се случило откако било издадено барање сите документи поврзани со одредени договори да бидат задржани со својата оригинална содржина.

ИЗВЕШТАЈ ОД ИСТРАГАТА

- На крајот на Ноември 2008 година Вајт и Чејс го поднеле извештајот до Маѓар Телеком.
- Поради сериозноста Маѓар Телеком наодите ги вклучува во Извештајот за 2008 година.
- Извештајот е доставен до надлежните органи во повеќе држави меѓу кои Унгарија, Македонија, Германија и САД.

НАОДИ ВО ИЗВЕШТАЈОТ

- Помеѓу **2000** и **2006** година мала група на поранешни високи извршни лица на Компанијата и на Македонски филијали на Компанијата, одобриле трошење од околу **24 милиони евра** низ **повеќе од 20 сомнителни договори** за консалтинг, лобирање, и други договори (вклучувајќи одредени договори помеѓу Компанијата и нејзини филијали од една страна и филијали на Кипарска консалтинг компанија од друга страна)

- Доказите покажуваат дека, спротивно на правилата, бројни од овие договори биле преземени за да се добијат специфични регулаторни погодности од Владата на Македонија.
 - Компаниите воопштено ги добиле погодностите кои биле барани и потоа направиле исплати под еден или повеќе од договорите под сомнеж.
 - Има докази дека преостанатите договори исто така биле незаконски и **формирале целина на средства** достапна за намени различни од оние кои биле посочени во самите договори.

ДОПОЛНИТЕЛНО

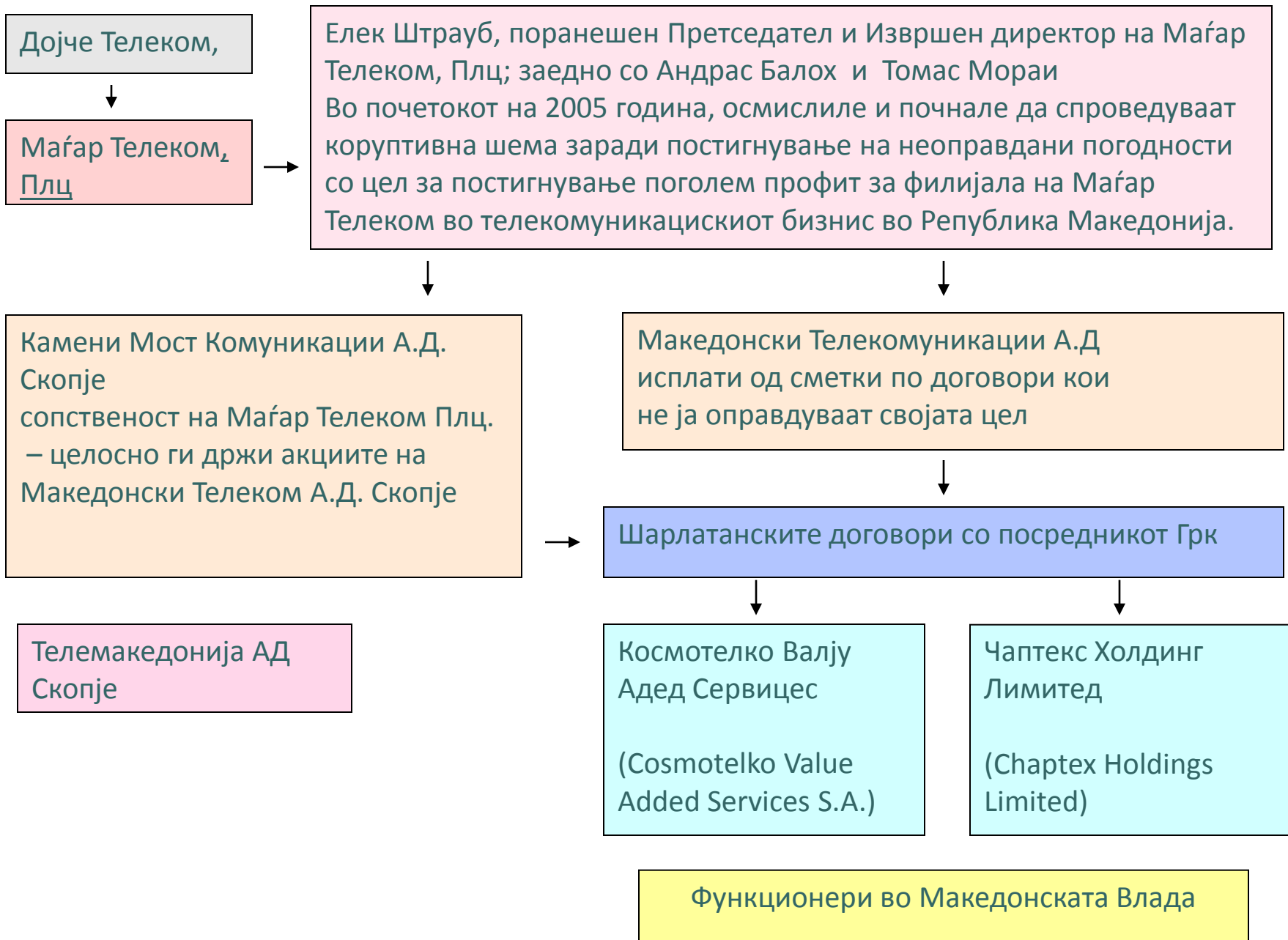
ЗА

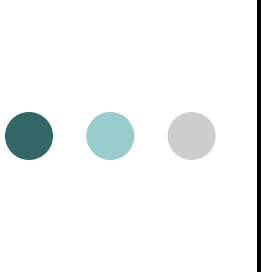
ВЕРУВАЛЕ ИЛИ НЕ или МОТИВ 2

- НА 7 ФЕВРУАРИ 2003 ГОДИНА
- МАЃАР ТЕЛЕКОМ (ТОГАШЕН МАТАВ), И
- КОСМОТЕЛКО АДДЕД ВАЛЈУ СЕРВИЦЕС С.А.
- СКЛУЧИЛЕ ДОГОВОР ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ИНИЦИЈАЛНА ИНВЕСТИЦИЈА КОЈА КЕ ОДИ ПРЕКУ МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД – СКОПЈЕ
- ЗА КОСМОТЕЛКО ДА СТАНЕ СИЛЕН АЛТЕРНАТИВЕН ОПЕРАТОР ВО ФИКСНАТА ТЕЛЕФОНИЈА ВО РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА

● ● ● | СТАТУС НА МАЃАР ТЕЛЕКОМ ВО САД

- МАЃАР ТЕЛЕКОМ признава, прифаќа и потврдува дека е одговорен за делата на неговите службеници, вработени, агенти, и оние филијали на Маѓар Телеком ...
- и дека обвиненијата опишани во Обвинителниот Акт и фактите ... се ТОЧНИ И ВИСТИНИТИ.

Табеларен приказ на органи кои постапиле по
сознанија од исказите во финансиските извештаи за
Маѓар Телеком

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност Securities and Exchange Commission (SEC)	Министерство за внатрешни работи на Република Македонија
Американско Министерство за Правда (кривичен дел, оддел за измами) [US Department of Justice, Criminal Division, Fraud Section]; и Јавното обвинителство за Источниот округ на Вирџинија [US Attorney's Office for Eastern District of Virginia]	Јавно Обвинителство на Република Македонија

МВР НА Р. Македонија

- Пријавени 4 лица, под сомнение дека во периодот 2005-2006 година, злоупотребувајќи ја својата службена положба во пет наврати склучиле договори за консултантски услуги со „Чаптекс Холдингс Лимитед“
 - услуги за кои никогаш не постоела намера ниту потреба да бидат извршени, се со цел да му биде овозможено стекнување на против-правна имотна корист на правното лице „Чаптекс Холдингс Лимитед“ во вкупен износ од 3.975.000 евра,
 - на штета на акционерите на „Македонски Телекомуникации“ АД Скопје и акционерите на „Камени Мост Комуникации“ АД Скопје
 - И на штета на Влада на Р. Македонија како претставник на државниот капитал (сопственик на 47% од акциите) во „Македонски Телекомуникации“ АД Скопје за износ од 1.868.250 евра.

CHAPTEX HOLDINGS LTD.

Registration Date: 02.07.2001

Registration Number: HE 121989

CHAPTEX
HOLDINGS
LIMITED


```
graph TD; A[DEMCO EPENDYTIKI KAI EMPORIKI A.E.] --> B[CHAPTEX HOLDINGS LIMITED]; C[ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ (Dimitris Kontominas)] --> B; B --> D[KOLONASIS HOLDINGS LIMITED];
```

DEMCO EPENDYTIKI KAI EMPORIKI
A.E.

6630 Shares

(Address: 40,2 Χλμ Αττικής Οδού
SEA 1, MESOGION
Παιανία
190 02 Αττική, Ελλάδα)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ
(Dimitris Kontominas)

1310 Shares

(Address: 40,2 Χλμ Αττικής Οδού
SEA 1, MESOGION
Παιανία
190 02 Αττική, Ελλάδα)

Director no. 1 - ΣΑΒΒΑΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ (Savvas Polydorou)

Director no. 2 - ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ (Filippos Filippou)

Director no. 3 - ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΓΚΟΥ (Giagkos Hatzigiagkou)

Address: Κωστάκη Παντελίδη, 1
ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΕΣ BUILDING
1010, Λευκωσία, Κύπρος

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност (SEC)	Министерство за внатрешни работи на РМ
<p>Цивилна Тужба против три лица високи извршни функционери на Маѓар Телеком и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Елек Штрауб - Андрас Балох - Томас Морваи <p style="text-align: center;">ОРГАНИЗАТОРИ</p>	<p>Кривична пријава против четири лица, поранешни високи функционери во Македонски Телеком А.Д.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атила Сендреј - Ролф Плат - Михаил Кефалијанис - Золтан Кишиус <p style="text-align: center;">ИЗВРШИТЕЛИ</p>
Американско Министерство за Правда Јавното обвинителство	Јавното обвинителство
<p>Спогодба за Условно мирување на судско постапување по Обвинителен Акт за три дела на повреда на одредби на ФСРА во 2005 година и 2006 година против:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Маѓар Телеком Плц. на две години и седум денови; <p>Спогодба за Условно мирување на гонење поради повреда на одредби на ФСРА во 2005 година за против:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дојче Телеком на две години; <p style="text-align: center;">КОРИСНИЦИ</p>	<p>Обвинителен Акт против четири лица за сторено дело Злоупотреба на службена должност и овластувања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Атила Сендреј - Ролф Плат - Михаил Кефалијанис - Золтан Кишиус <p style="text-align: center;">ИЗВРШИТЕЛИ</p>

ОДРЕДЕНИ СЛИЧНОСТИ И ГОЛЕМИ РАЗЛИКИ

- Организаторите, идејни творци и планерите на коруптивната шема (тужени во САД) им биле претпоставени и наредбодавци на обвинетите извршители во Република Македонија.
- Постои поврзаност помеѓу сите овие лица во насока на склучување и вршење на трансакции од сметки на Македонски Телеком А.Д. Скопје кон Кипар.
- Оваа поврзаност е евидентна, нераскинлива и признаена од Маѓар Телеком во Спогодбата со Министерството за Правда.
-
- ЈО на Р. Македонија не повело постапка против организаторите на коруптивната шема и наредбодавците туку само против извршителите.
- Органите во САД ги товарат токму овие лица, занемарувајќи го оние кои (ако не биле тие ќе биле некои други) само ја спровеле наредбата и формално ставиле потпис на документите.

ОДРЕДЕНИ СЛИЧНОСТИ И ГОЛЕМИ РАЗЛИКИ

- Се работи за повеќе договори кои со својата (прикажана) цел не се соодветни на она што нарачувачот го добил за возврат на парите кои, и покрај тоа, ги исплатил.
-
- Бројот на договори и трансакции кои ги третираат органите од САД е поголем од бројот на договорите и трансакциите што ги третираат органите на прогон во Р. Македонија.
- Разлики постои и во вкупната сума на пари.
- ЈО на Р. Македонија нема подигнато обвинение против правното лице, иако кривична одговорност за правните лица во нашето кривично законодавство има од 2004 година.
- Одговорноста за делата на неговата филијала во Република Македонија односно Македонски Телеком А.Д. Скопје, Маѓар Телеком непобитно ја признава во Спогодбата со Министерството за Правда.

ПРИСТАПОТ ВО САД

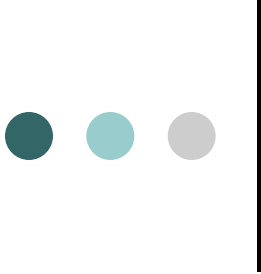
- Во САД сметат дека се работи за коруптивна шема чии идејните творци и планери треба по судски пат да се соочат со последиците.
- Маѓар Телеком како правно лице кое се стекнало со погодности и направило повреди на Законот за странски коруптивни постапки (FCPA) се соочува со судско кривично гонење.
- Организаторите се товарат со Тужба која бара тие да ги вратат незаконски стекнатите придобивки и да се стават во таква положба повеќе да не можат да вршат вакви дела.

Пристапот во Република Македонија

- Се гонат извршителите,
- Истрагата е во тек

- Не се води постапка против:
 - Организаторите на криминалната група
 - Правните лица
 - Посредниците и крајните корисници

Модус операнди –
Избегнување на задолжителната
внатрешна контрола

- Консалтинг и маркетинг договорите од 2005 година и 2006 година биле така структурирани за да ги заобиколат внатрешните контроли на Маѓар Телеком и да одбегнат откривање.
- Вршените исплати постојано биле поставувани под цензусот за внатрешна контрола кој би барал одобрување од Управниот одбор.
- Штрауб, Балох и Морваи дале лажни или погрешни изјави или сториле пропусти кон ревизорите на Маѓар Телеком во врска со подготовката на финансиските извештаи на компанијата за 2005 година.

Разлики:

во бројот на договори,

во бројот на трансакции, и

во вкупната сума на пари

Американско Министерство за Правда	Јавното обвинителство на РМ
Седум договори Вкупна сума од 4.875.000	Четири договори + 1 анекс Вкупна сума 3.975.000

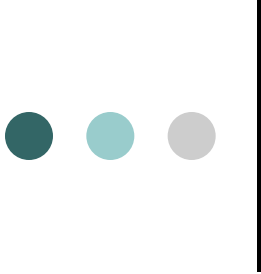
Датум	Сума	Од	До
12 Јули 2005	340.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
13 Јули 2005	640.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
06 Септември 2005	990.000 евра	Камени Мост	Кипарска фишек компанија
09 Септември 2005	980.000 евра	Камени Мост	Кипарска фишек компанија
11 Април 2006	450.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
11 Април 2006	575.000 евра	МакТел	Кипарска фишек компанија
30 Мај 2006	900.000 евра	МакТел	Филијала на Кипарска фишек компанија

УЧЕСНИЦИ ВО НАСТАНИТЕ

САД	Република Македонија
Комисија за хартии од вредност Securities and Exchange Commission (SEC)	Министерство за внатрешни работи на Република Македонија
Три поименично наведени лица <ul style="list-style-type: none">- Елек Штрауб- Андрас Балох- Томас Морваи	Четири лица поименично наведени <ul style="list-style-type: none">- Атила Сендреј- Ролф Плат- Михаил Кефалијанис- Золтан Кишиус

Американско Министерство за Правда	Јавното обвинителство
<p>Маѓар Телеком порано познат како Матав Извршно лице #1 Елек Штрауб Извршно лице #2 Андрас Балох Извршно лице #3 Томас Морваи</p> <p>Дојче Телеком Македонски Телекомуникации АД Скопје Извршно лице #1 Атила Сендреј Извршно лице #2 Золтан Кишиус Грчки посредник #2 член на Управен Одбор</p> <p>Телемакедонија АД Скопје Камен Мост Комуникации АД Скопје Грчки посредник #1 сопственик на дел до 2004 година Грчки посредник #3</p> <p>Македонска политичка партија А Македонски функционер #1</p> <p>Македонска политичка партија Б Македонски функционер #1 Грчки посредник #1 ?? Грчки посредник #2 ?? Грчки посредник #3</p>	<p>Македонски Телекомуникации АД Скопје – Атила Сендреј – Ролф Плат – Михаил Кефалијанис – Золтан Кишиус</p> <p>Камен Мост Комуникации АД Скопје</p> <p>Кипарска Фишек Компанија</p>

Во овој случај има и повеќе од основано сомнение дека се исполнети условите од следните членови на Кривичниот Законик на Република Македонија:

- член 394 (*Злосторничко здружување (2004)*) согласно кој може да се изрече казна до 5 години, а делото нема да застари пред 2014 година.
- член 282 (*Повреда на рамноправноста во вршењето на стопанска дејност (2004)*) согласно кој може да се изрече казна до 5 години, а делото нема да застари пред 2014 година,
- член 287 став 3 (*Злоупотреба на овластување во стопанството(2004)*) согласно кој може да се изрече казна до 10 години, а делото нема да застари пред 2024 година.

Прашањето за опфатеност на дејствијата според македонското право истакнува околности поврзани со реформата во кривично законодавство која мора да се води со уште поголемо внимание отколку до сега

- Дејствија еднаш опишани и санкционирани според еден член од кривичниот законик, во негово подоцнежено изменување и дополнување доживеале своја разработка и биле преточени во друг член од Законикот, при што оригиналниот текст веќе не постои и според начелата на кривичното право понатаму не може успешно да се искористи во постапка против дело сторено претходно.
- Само колку за пример, делото предвидено со член 283 *Создавање монополска положба и предизвикување растројство на пазарот од 14.09.2009 година се преточи во Спречување, ограничување или нарушување на конкуренција (Службен Весник на Р М бр. 114)*

РАЗВРСКАТА НА АФЕРАТА - ПРЕДИЗВИК ЗА МАКЕДОНСКАТА И МЕЃУНАРОДНАТА КРИВИЧНО ПРАВНА ПАКТИКА

- ТИ–Македонија се впушти во анализа на достапните документи од американските институции и од други релевантни домашни и странски извори (дадени во Прилог-Б на овој текст) заради утврдување на заклучоци за тоа:
 - дали дејствијата на Маѓар Телеком, Плц. преку и од неговата филијала во Република Македонија Македонски Телекомуникации АД Скопје, се казниви и според домашното право;
 - дали наводите, изјавите и доказите во Извештаите и списите на предметите пред судовите во САД може, и доколку може до која мерка може, да се искористат според домашното право, заради остварување на целите на кривичното гонење во рамките на правната држава во Република Македонија;
 - дали кривичната одговорност предвидена за правните лица воведена во македонското казнено право во 2004 година може да се однесува на некој од посочените договори, како и
 - одговорноста за содржината на финансиските извештаи на одредени правни лица (Македонски Телеком АД, Камени Мост Комуникации А.Д. Скопје, Телемакедонија АД Скопје и други) за 2005 година и за 2006 година доставени до македонската Комисија за хартии од вредност и други надлежни институции согласно прописите кои се однесуваат на акционерските друштва и даноците.
- Дополнително,
 - дали актуелното законодавство на Република Македонија овозможува успешно да се пресретне ваква или слична коруптивна шема на економски оператори доколку би се случувала сега на територијата на Република Македонија или во странство?
 - Дали е можно водење на постапки во други засегнати држави?

○ ВИ БЛАГОДАРИМЕ

Transparency International – Macedonia
Јануари 2012